

Sygn. akt *I ACa 871/22*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: Tomasz Chojnacki (spr.)

Małgorzata Kaźmierczak

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Forycka

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2023 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. G. i S. G. (1)**

przeciwko (...) **sp. z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 29 lipca 2021 r. sygn. akt XVIII C 99/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Tomasz Chojnacki Elżbieta Fijałkowska Małgorzata Kaźmierczak

Umieściła w Portalu Informacyjnym:

Sekretarz sądowy

Karolina Budna

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

UZASADNIENIE

Powodowie E. i S. G. (2) wniesli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kwoty 90.000 z wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem częściowego odszkodowania za zmniejszenie wartości

nieruchomości oraz częściowego odszkodowania za konieczne nakłady dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w ich budynku mieszkalnym oraz obciążenie pozwanego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

Na rozprawie w dniu 26 września 2014 r. powodowie sprecyzowali żądanie pozwu w ten sposób, że wskazali, iż w kwocie 90.000 zł domagają się kwoty 80.000 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości oraz kwoty 10.000 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznych ich budynku mieszkalnego.

Pismem z dnia 10 stycznia 2017 r. powodowie rozszerzyli żądanie pozwu w zakresie roszczenia odszkodowawczego z tytułu ubytku wartości ich nieruchomości do kwoty 91.848 zł, żądając jej zasądzenia wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 80.000 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia 22 lipca 2015 r. oraz od kwoty 91.848 zł od dnia 23 lipca 2015 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powodowie podtrzymali żądanie zasądzenia na ich rzecz kwoty 10.000 zł tytułem częściowego odszkodowania na nakłady konieczne dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego. Pozwany wniósł o zwrot pisma zawierającego rozszerzenie powództwa.

Wyrokiem częściowym z dnia 6 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powodów tytułem odszkodowania za spadek wartości ich nieruchomości kwotę 91.848 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 80.000 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia 22 lipca 2015 r. oraz od kwoty 91.848 zł od dnia 23 lipca 2015 r. do dnia zapłaty. Wyrok ten jest prawomocny.

Pismem z dnia 25 maja 2021 r. powodowie rozszerzyli powództwo w zakresie roszczenia dotyczącego nakładów koniecznych na rewitalizację akustyczną budynku mieszkalnego o kwotę 68.992,30 zł i wnieśli o zasądzenie od pozwanego z tego tytułu na rzecz każdego z powodów po 1/2 dochodzonej ostatecznie kwoty 78.992,30 zł, a zatem po 39.496,15 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pismem z dnia 7 czerwca 2021 r. pozwany wniósł o oddalenie rozszerzonego powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Zaskarżonym wyrokiem końcowym Sąd Okręgowy w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powódki E. G. tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy kwotę: 39.496,15 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.05.2021 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda S. G. (1) tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy kwotę: 39.496,15 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.05.2021 r. do dnia zapłaty; w punkcie 3 w pozostałym zakresie tj. co do żądania odsetkowego powództwo każdego z powodów o zapłatę odszkodowania z tytułu nakładów koniecznych na rewitalizację akustyczną istotnego dla sprawy budynku mieszkalnego – oddalił, a w punkcie 4 kosztami procesu obciążył pozwanego całości – pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu Wydziału XVIII Cywilnego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Powyższy wyrok zaskarżył pozwany w zakresie punktów 1, 2 i 4, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości, jak również zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty; nadto o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia Sądu I instancji o oddaleniu wniosku pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa i w konsekwencji na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej biegłego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa na wskazane w apelacji okoliczności. Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego tj.:

- a. art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej jako "p.o.ś.") w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że odszkodowanie z tytułu poniesionych wydatków na rewitalizację akustyczną, należne jest bez względu na to, czy strona powodowa w rzeczywistości poniosła koszty rewitalizacji akustycznej swojej nieruchomości, podczas gdy wykładnia tychże przepisów prowadzi do wniosku, że aby móc skutecznie dochodzić odszkodowania konieczne jest faktyczne poniesienie wydatków na rewitalizację akustyczną;
- b. art. 361 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że naprawieniu podlega szkoda, która jeszcze nie powstała, tak jak w niniejszej sprawie, w której nie doszło jeszcze do utraty składników majątkowych, czyli do poniesienia przez powodów nieplanowanych (niezgodnych z ich wolą) wydatków;
- c. art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że przepisy te określają dwie odrębne szkody w majątku powodów, podczas gdy już wprost z treści tych przepisów wynika, że są to tylko różne postacie tej samej szkody;
- d. art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie zjawiska rekurencji, co w efekcie doprowadziło do zawyżenia sumy odszkodowania przyznanego stronie powodowej;
- e. art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że roszczenie o zapłatę odszkodowania stało się wymagalne w terminie 7 dni od daty następującej po udzieleniu przez biegłego J. W. ustnych wyjaśnień co do przedstawionej opinii;

2. naruszenie przepisów postępowania tj.:

- a. art. 227 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wystąpienie szkody dochodzonej na gruncie art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. oraz rozmiar takiej szkody zostały w niniejszej sprawie udowodnione przez powodów, pomimo że powyższe okoliczności nie zostały udowodnione, w szczególności nie zostały udowodnione ze względu na wadliwość przedstawionych w sprawie opinii biegłych;
- b. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się przy rozstrzyganiu sprawy na dowodzie z opinii biegłego zawierającej zasadnicze błędy metodologiczne, które uniemożliwiają potraktowanie jej jako rzetelnego środka dowodowego, mającego za zadanie wyjaśnienie okoliczności wymagających wiadomości specjalnych;
- c. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się w skarżonym wyroku na treści opinii przedstawionych w sprawie, a przygotowanych przez biegłego niemającego dostępu do dziennika budowy, pełnej dokumentacji projektowej i powykonawczej, a także decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z dokumentacją udowadniającą stan nieruchomości na datę 28 lutego 2012 r., które to dokumenty są konieczne dla rzetelnego określenia stanu faktycznego (w tym technicznego) nieruchomości powodów;
- d. art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie zastrzeżeń pozwanego względem przedstawionych w sprawie opinii biegłego oraz pominięcie wniosków dowodowych zmierzających do wykazania wadliwości metodologicznej oraz merytorycznej przedmiotowej opinii, czym Sąd I Instancji doprowadził do faktycznego pozbawienia strony pozwanej możliwości obrony jej praw;
- e. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak odniesienia się do formułowanych w piśmie procesowym strony pozwanej zarzutów do opinii biegłych w sposób pozwalający na przeprowadzenie kontroli instancyjnej rozumowania Sądu Okręgowego w tym zakresie.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie w całości; oddalenie wszelkich wniosków dowodowych oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Z uwagi na złożenie apelacji po zmianie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dokonanej ustawą z 4 lipca 2019 r. (Dz.U.2019.1469) uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego zostało sporządzone w sposób określony przepisem art. 387 § 2 1 k.p.c. w brzmieniu nadanym tą nowelizacją. Sąd Apelacyjny nie przeprowadził postępowania dowodowego i nie dokonał odmiennej oceny dowodów przeprowadzonych przed sądem pierwszej instancji, a także nie zmienił i nie uzupełnił ustaleń sądu pierwszej instancji. W tej sytuacji, zgodnie z art. 387 § 2 1 pkt 1 k.p.c., wystarczające jest wskazanie, że Sąd Apelacyjny przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji dokonane w sprawie.

Sąd Okręgowy dokonał w sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny uznaje za własne. Prawidłowe co do zasady ustalenia faktyczne są konsekwencją dokonania przez Sąd I instancji poprawnej oceny dowodów, bez naruszenia reguły wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c., stały się nadto podstawą dokonania właściwych rozważań prawnych. Rozważania Sądu Okręgowego są wszechstronne i należyście osadzone zarówno w materiale dowodowym sprawy, jak i w przepisach prawa. Sąd Apelacyjny je podziela. Sąd I instancji nie naruszył także pozostałych wskazywanych przez pozwanego przepisów postępowania. Uwagi w tym miejscu wymaga, iż kwestia odpowiedzialności pozwanego za spadek wartości nieruchomości powodów została już prawomocnie przesądzona, a na tym etapie postępowania sporne pozostaje jedynie ich roszczenie odszkodowawcze związane z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego. Zasadność tego roszczenia Sąd I instancji ustalił w szczególności w oparciu o opinię biegłego J. W. i to wokół tej opinii biegłego pozwany koncentruje zarzuty naruszenia wyrokiem przepisów prawa procesowego. Sąd Okręgowy przy tym w sposób obszerny i szczegółowy omówił wiarygodność dowodu w postaci opinii biegłego, rozważając go wszechstronnie i z zasadami tak doświadczenia zawodowego, jak logicznego rozumowania. Ustalenia dokonane w oparciu o wskazane przez Sąd Okręgowy dowody, w tym w szczególności opinię biegłego W., nie zostały wzruszone w sposób przekonujący w apelacji, zaś jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to taka ocena sądu nie narusza prawa do swobodnej oceny dowodów, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Nadto pozwany nie wskazał, jakiego rodzaju zasady wynikające z art. 233 k.p.c. miały zostać naruszone zaskarżonym wyrokiem.

W szczególności nie był zasadny sprecyzowany w apelacji zarzut naruszenia art. 227 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że istnienie i rozmiar szkody został w niniejszej sprawie udowodniony, w szczególności z uwagi na istniejącą zdaniem pozwanego wadliwość opinii biegłego. W art. 136 ust. 1 p.o.ś. ustawodawca przesądził o cywilnym charakterze spraw dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości, wynikających z ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Konsekwencją tego uregulowania jest stosowanie do rozpoznania roszczenia całego katalogu środków dowodowych, w tym również opinii biegłych powołanych przez sąd. Jak już wyżej wskazano – Sąd I instancji prawidłowo ocenił wartość dowodową opinii biegłego. Poza pisemną opinią biegły nadto w sposób rzeczowy, pełny i przekonujący odniósł się do zarzutów pozwanego w stosunku do tego dowodu, w tym i w formie pisemnej i na rozprawie w dniu 25 maja 2021 r. Nie ma potrzeby, aby w tym miejscu powtarzać szczegółową argumentację zawartą w opinii, a cały szereg pytań i wątpliwości, które pozwany prezentuje wobec opinii w apelacji zmierzają jedynie w ocenie Sądu Apelacyjnego do przedłużenia postępowania.

Wbrew zarzutom pozwanego biegły wskazał, na jakich dokumentach oparł swoje ustalenia co do stanu technicznego nieruchomości powodów. W związku z usytuowaniem nieruchomości powodów w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. w P., powodowie mają prawo do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego budynków mieszkalnych w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej dla poziomu hałasu powodowanego działalnością pozwanego. W pomieszczeniach chronionych dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, dlatego konieczne jest podniesienie izolacyjności akustycznej budynków mieszkalnych

powodów. Biegły J. W. dokonał wyceny nakładów na rewitalizację akustyczną na kwotę 78.992,30 zł i zarówno w opinii pisemnej, jak i na rozprawie wyjaśnił, co było podstawą jego wyliczeń.

Niezasadny był również zarzut odnośnie do niedysponowania przez biegłego pełną dokumentacją budowlaną przedmiotowej nieruchomości. Należy bowiem uwzględnić, że po upływie kilkudziesięciu lat od zakończenia budowy z natury rzeczy dokumentacja budowlana ulega zwykle zdekompletowaniu (zniszczeniu, utracie itp.) i stąd biegły musiał bazować w dużej części na informacjach uzyskiwanych od właścicieli nieruchomości, a także na swoim doświadczeniu i wynikach przeprowadzonych oględzin budynku. W ocenie Sądu Apelacyjnego zaznajomienie się biegłego ze stanem nieruchomości na dzień wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania – a więc w dacie poprzedzającej sporządzenie opinii – możliwe jest także na podstawie oględzin stanu bieżącego i odebrania stosownego oświadczenia od właściciela nieruchomości w przedmiocie zmian w stanie faktycznym po wprowadzeniu o.o.u. Jest to praktyka powszechna i usprawiedliwiona. Wymóg posiadania pełnej dokumentacji budowlanej nie zawsze jest możliwy do spełnienia, co dotyczy szczególnie nieruchomości wzniesionych wiele lat temu, czy będących przedmiotem wielokrotnego obrotu. Z powyższych względów także i ten zarzut apelującego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Podobne sprawy są częste na wokandzie, a większość kwestii w nich spornych została utrwalona orzecznictwem oraz merytorycznie w opiniach biegłych. Także i w rozpoznawanej sprawie wszelkie istotne okoliczności i wątpliwości zostały rozwiane i brak jest jakichkolwiek postaw do uwzględniania wniosku pozwanego w trybie art. 380 k.p.c. i dopuszczenia jego wniosku dowodowego wskazywanego w apelacji. Potrzeba powołania innego biegłego powinna bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 sierpnia 1999r., I PKN 20/99, OSNP, z. 22 z 2000r, poz. 807 oraz z dnia 12 lutego 2003r., V CKN 1622/00, LEX nr 141384). Innymi słowy niezadowolenie strony z opinii biegłego nie może stanowić podstawy do uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii biegłego. Granicę obowiązku prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego wyznacza ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, zaś okoliczność, iż opinia nie ma treści odpowiadającej stronie nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla przeprowadzenia dalszych dowodów. Zdaniem Sądu Apelacyjnego podniesione przez pozwanego zarzuty okazały się niewystarczające do podważenia wniosków płynących z opinii biegłego.

Chybiony był także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (obecnie 327¹ § 1 k.p.c.) poprzez sporządzenie uzasadnienia w sposób naruszający wymogi określone w tym przepisie. Przepis ten określa konstrukcyjne elementy uzasadnienia wyroku, do których należy: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że z natury rzeczy sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia nie ma wpływu na wynik sprawy, ponieważ uzasadnienie wyraża jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Z tego względu omawiany zarzut może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Zarzut ten może okazać się usprawiedliwiony tylko wówczas, gdy z uzasadnienia orzeczenia nie daje się odczytać, jaki stan faktyczny lub prawny stanowił podstawę rozstrzygnięcia, co uniemożliwia kontrolę instancyjną. Skarżący nie wykazuje, jaki istotny wpływ na rozstrzygnięcie - co do meritum - mogłoby mieć wskazane przez niego uchybienia. W pisemnych motywach wyroku Sąd Okręgowy obszernie wyjaśniał podstawę prawną rozstrzygnięcia a także ocenę dowodów, zaś powoływanie się w apelacji na zaniechanie odniesienia się przez Sąd I instancji do określonych zarzutów czy wniosków strony pozwanej, nie jest wystarczające dla uwzględnienia tego zarzutu naruszenia prawa procesowego.

Nie doszło także do naruszenia wskazywanych w apelacji przepisów prawa materialnego. Przede wszystkim, w świetle jednoznacznego brzmienia uchwały o utworzeniu o.o.u., nie ma jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że wskazany tam obowiązek dostosowania budynków do podwyższonych norm hałasu dotyczyłby jedynie budynków nowych, wybudowanych po ustanowieniu obszaru. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można podzielić tej części wywodów apelacji, w której skarżący twierdzi, iż roszczenie o odszkodowanie z tytułu wydatków na rewitalizację akustyczną budynku stałoby się wymagalne dopiero z chwilą wykazania ich rzeczywistego poniesienia, a kwestia ta wielokrotnie

była już rozstrzygana w orzeczeniach sądów. Prawo do żądania odszkodowania z tytułu konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych w budynkach objętych o.o.u. nie jest uzależnione od wykazania przez właścicieli nieruchomości, że wydatki w tym celu rzeczywiście zostały już poniesione (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012r. w sprawie II CSK 254/12, LEX nr 1294477). Uzupełniając argumentację podnoszoną już w orzecznictwie należy dodać, że w innym przypadku mogłoby dojść do niedopuszczalnej sytuacji, gdy prawo poszkodowanych do zamieszkiwania w niezbędnym dla higieny fizycznej i psychicznej komforcie akustycznym uzależnione zostałoby od poziomu ich zamożności, i to w sytuacji, gdy jednocześnie standardy środowiskowe w tym zakresie zostają obniżone władczym aktem władzy publicznej.

Nie ma także podstaw do przyjęcia, że w rozpoznawanym przypadku doszło do sytuacji, w której szkoda z tytułu spadku wartości nieruchomości miałaby zawierać w sobie, przynajmniej częściowo („pochłaniać”), szkodę z tytułu konieczności rewitalizacji akustycznej, co apelujący nazywa zjawiskiem „rekurencji odszkodowania”. Do tego rodzaju zjawiska mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby właściciel poniósł już niezbędne wydatki na doprowadzenie budynku do podwyższonego standardu ochrony akustycznej, zwiększając w ten sposób jego wartość, a następnie nieruchomość o podwyższonej w taki sposób wartości została poddana ocenie z punktu widzenia szkody, polegającej na obniżeniu tej wartości w związku z wprowadzeniem o.o.u. W realiach rozpoznawanej sprawy sytuacja taka nie miała miejsca, co oznacza, że obie badane szkody nie są ze sobą związane zjawiskiem rzekomej „rekurencji” (zob. np. uzasadnienie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie II CSK 578/12, OSNC, z. 4 z 2014 r., poz. 47).

Nie można również zgodzić się z pozwanym, że przepisy art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. określają różne postacie tej samej szkody. Przepisy art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. wyraźnie rozróżniają dwa rodzaje szkód, z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2) i z tytułu kosztów poniesionych w celu wypełnienia wymagań technicznych dotyczących budynków (art. 136 ust. 3). Szkoda wymieniona w art. 136 ust. 3 występuje tylko w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków. Przesłanki wystąpienia szkody są zatem inne, a ustawodawca dał właścicielowi nieruchomości możliwość dochodzenia obu odszkodowań, na podstawie art. 129 ust. 2 i art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. Nie są to zatem szkody konkurencyjne, a istniejące obok siebie.

Dodać również należy, że przepis art. 136 ust. 3 p.o.ś., został dodany kilka lat po wejściu w życie ustawy Prawo ochrony środowiska i stanowi jedynie uzupełnienie art. 129 ust. 2 p.o.ś. Nie ma podstaw do przypisywania temu uregulowaniu roli ograniczenia szkody związanej z koniecznością dostosowania budynków do wprowadzonych wymagań technicznych jedynie do kosztów poniesionych – na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 listopada 2012, II CSK 254/12.

Z kolei art. 129 ust. 2 p.o.ś. statuuje zasadę pełnego odszkodowania: „Przesłanką roszczenia odszkodowawczego przewidzianego w art. 129 ust. 2 p.o.ś. nie jest zbycie nieruchomości, a odszkodowanie nie jest ograniczone do rzeczywistej straty, obowiązuje bowiem zasada pełnej odpowiedzialności odszkodowawczej za wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości” (art. 361 § 2 k.c., wyrok SN z 25.02.2009 r., II CSK 546/08).

Prawidłowe pozostaje również orzeczenie Sadu I instancji w zakresie zasądzonych odsetek. To na rozprawie w dniu 25 maja 2021 r. biegły J. W. w sposób ostateczny i definitywny odpowiedział na wątpliwości pozwanego odnośnie do sporządzonej przez siebie opinii. Od tego dnia pozwany miał możliwość zapoznania się z obiektywnymi wyliczeniami obrazującymi wysokość nakładów akustycznych i licząc się z ich trafnością powinien podjąć działania w celu zapłaty należnego powodowi odszkodowania. Okres 7 dni od wyjaśnienia wątpliwości pozwanego na rozprawie winien być wystarczający na analizę merytoryczną oraz podjęcie działań mających na celu zapłatę odszkodowania. Nieuzasadniona była argumentacja pozwanego co do zasądzenia odsetek dopiero od chwili wyrokowania. Trzeba mieć na uwadze, że powodowie zgłaszali swe żądanie po dwóch latach od wprowadzenia o.o.u. Pozwany miał więc dostatecznie dużo czasu, aby przygotować się organizacyjnie do weryfikacji i zaspokojenia roszczeń właścicieli nieruchomości położonych w obrębie tego obszaru niezwłocznie po wezwaniu. Tymczasem pozwany nie podjął żadnych efektywnych działań w celu określenia wysokości szkody powodów. Ani sam nie przeprowadził w tym zakresie postępowania, ani też nie domagał się dowodów od poszkodowanych. Pozwany nie uzależnił spełnienia roszczenia od

wykazania wysokości szkody. Nie ma więc podstaw, aby stan jego opóźnienia wiązać z dniem wyrokowania. Aprobata takiego stanowiska prowadziłaby do bezpodstawnego uprzywilejowania pozwanego, który jest zainteresowany odwlekaniem daty zaspokojenia powodów i przerzuca ryzyko długotrwałości procesu na poszkodowanych.

Także i w kwestiach, które nie stały się przedmiotem konkretnych zarzutów apelacji Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny w punkcie I wyroku oddalił bezzasadną apelację pozwanego, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, wyrażoną w art. 98 k.p.c. Wobec oddalenia apelacji pozwanego w całości winien on zwrócić powodom poniesione przez nich koszty postępowania. Kwota 4.050 zł stanowi wynagrodzenie fachowego pełnomocnika i została ustalona w oparciu o § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Tomasz Chojnacki Elżbieta Fijałkowska Małgorzata Kaźmierczak

Umieściła w Portalu Informacyjnym:

Sekretarz sądowy

Karolina Budna

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.